REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-14
Datum: 26.05.2011

ZADEVA: Umik stopnje tajnosti

V skladu s 15., 16. in 48. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2) je dne 18.05.2011 dokumentu Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica (mandatno obdobje 1996-2000) z naslovom **"Zapisnik z magnetogramom 14. seje Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču "**, z dne 24.05.2000 (štev.: 0610-12/99-14) preklicana stopnja tajnosti ZAUPNO - oznake določene z Oceno možnih škodljivih posledic štev.: 01610-12/99-14, z dne 03.05.2010. (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2).

Dokument se označi in hrani v skladu z 9. členom Uredbe o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 74/05).

Ta dokument se pripne k arhivskemu izvodu dokumenta številka: 0610-12/99-14 z dne 24.05.2000.

dr. Pavel Gantar

20 LET SAMOSTOJNOSTI

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: 01 478 94 37, telefaks: 01 478 98 55

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-14
Datum: 03.05.2010

ZADEVA: Ocena možnih škodljivih posledic za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, če bi bil dokument številka: 0610-12/99-14 z dne 23.05.2000 razkrit nepoklicani osebi:

Ocenjujem, da bi razkritje dokumenta magnetograma in zapisnika 14. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču in orožjem v skladišču Ložnica, številka: 0610-12/99-14 z dne 23.05.2000 nepoklicani osebi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije zato v skladu 4. členom Odloka o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem zboru ter z 11. členom in v povezavi s 13. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06, UPB2) za navedeni dokument določam **stopnjo tajnosti ZAUPNO.**

Ugotovitve v dokumentu temeljijo: Stopnja tajnosti dokumentu je bila določena po prejšnjih predpisih pred sprejetjem Zakona o tajnih podatkih. Po pregledu in ponovni ocenitvi celotne dokumentacije se je ugotovilo, da se razlogi za določitev tajnosti s pretekom časa niso spremenili in je zato dokumentom v skladu s 48. členom zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/2006-UPB-2) določena stopnja tajnosti ZAUPNO.

Način prenehanja tajnosti: Glede na navedeno se stopnja tajnosti dokumentu številka: 0610-12/99-14 z dne 23.05.2000 preneha s preklicem. Dokument je dovoljeno kopirati samo na podlagi pisarniške odredbe.

dr. Pavel Gantar

Ta dokument je priloga arhivskega izvoda dokumenta številka: 0610-12/99-14
z dne 23.05.2000

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: 01 478 94 37, telefaks: 01 478 98 55

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

* * *

Preiskovalna komisija Državnega zbora Republike Slovenije
o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja
na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica

ZAUPNO
3.5.2010

733

Številka: 0610-12/99-14
Datum: 24.05.2000

DRŽAVNA TAJNOST
STROGO ZAUPNO

PREKLIC
18.5.2011

Z A P I S N I K

14. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica, ki je bila v torek, 23. maja 2000 ob 11.00 uri v sobi 209/II v poslopju Državnega zbora Republike Slovenije v Ljubljani, Šubičeva 4.

Na seji so bili prisotni:

Predsednik: Rudolf Moge

Namestnik predsednika: Janez Per

Člani: Jože Jagodnik, Jožef Jerovšek, Lojze Peterle in Zoran Lešnik

Odsotna: Polonca Dobrajc

Seja je bila zaprta za javnost in se je pričela ob 11.00 uri.

Predlagan in sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Zaslišanje priče Janeza Janše.

Ko je pristopila priča Janez Janša, je povedala, da je zoper predsednika komisije g. Rudolfa Mogeta vložila kazensko ovadbo zaradi zlorabe uradnega položaja.

Na izjavo priče je reagiral g. Jože Jagodnik in opozoril pričo, da ni primerno, da predsedniku komisije grozi pred zaslišanjem.

Ko je predsednik komisije Rudolf Moge umiril prisotne je seznanil pričo s pravicami in obveznostmi, ki jih ima kot priča in jo opozoril na posledice krivega pričanja.

G. Janez Janša, zaslišan kot priča, je izpovedal, da ga čudi, ker komisija ni obravnavala edine nezakonite trgovine, to je primer orožja na mariborskem letališču. Edino to orožje je prišlo v Slovenijo brez soglasja Ministrstva za obrambo, ki je bilo edino pristojno za izdajo dovoljenj za uvoz, izvoz in tranzit orožja.

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: 061 17 61 490, 178 94 68, Telefaks: 061 12 58 160

Vso dokumentacijo o prometu orožja je izročil svojemu nasledniku Jelku Kacinu, kar je razvidno iz zapisnika o prevzemu.

Glede skladišča v Ložnici pove, da je bilo s strani enot TO zavzeto 2.7.1991. Ker je obstojala nevarnost zračnega napada na skladišče, v katerem je bilo ogromno eksplozivnih sredstev, je bila ukazana takojšnja disperzija. Skladišče je bilo v glavnem izpraznjeno, materiali pa premeščeni v druga manjša skladišča, tudi k zasebnikom, deloma pa tudi izven pokritih objektov. Najprej pa so bile poklicane enote TO, da se oskrbijo s potrebnimi sredstvi iz tega skladišča.

Vso aktivnost ob zavzetju in praznjenju skladišča je vodil RŠTO. Protitankovska sredstva, ki so jih iz skladišča izvzele enote TO, so bila dekonzervirana jih je zato bilo potrebno porabiti. Ker se jim je s tem skrajšal rok trajanja. Enako je bilo s sredstvi, ki so bila skladiščena izven pokritih prostorov. RŠTO je napravil evidenco takih sredstev in za TO neperspektivne oborožitve. Ta sredstva, orožje in oprema so se skladiščila posebej in to se je kot pomoč oddajalo Hrvaški, kasneje pa tudi BiH.

Na 2. seji predsedstva republike je bil sprejet sklep, da se pomaga Hrvaški in ta sklep je bil osnova pomoči Hrvaški. G. Janez Janša meni, da v tem primeru ne moremo govoriti o trgovini, ker je resnično šlo za pomoč.

Že 27. junija 1991 je bil podpisan dogovor o sočasnem delovanju slovenske TO in hrvaškega Zbora narodne garde zoper enote JLA, ki bi napadle eno ali drugo republiko. Zato je bilo ob zavzetju skladišča JLA v Borovnici iz tega skladišča poslano Hrvaški precej predvsem protitankovskih sredstev z namenom da enote JLA, ki so prodirale iz Beograda ustavijo v Slavoniji, da ne bi prišle do Slovenije.

Iz Ložnice ni bilo ničesar poslano Hrvaški zastonj. Vsa sredstva iz Ložnice so bila plačana s kompenzacijami z nafto. Tudi o kompenzacijah obstoja sporazum.

Vladi Slovenije in Hrvaške sta se na Otočcu dogovorili o centralnem vodenju evidence o oddanem in prejetem orožju. Tudi na Hrvaškem so to evidenco vodili centralno. Marca 1992 je bil narejen končni obračun celotnega prometa orožja in streliva ter opreme med obema državama.

Že 5. novembra 1991 so bile na Otočcu dogovorjene cene in obe strani seznanjene s količinami razpoložljivih sredstev. Ta seznam razpoložljivih sredstev (orožja, opreme, streliva) je bil kasneje še dvakrat dopolnjen.

Nihče ni imel pravice postavljati cen, ker so bile te dogovorjene s Hrvaško.

Pomoč Hrvaški je potekala tako, da so Hrvatje preko pooblaščenih oseb njihovega ministrstva za obrambo naslavljali vloge za orožje in strelivo na posebno koordinacijsko skupino, ki je delovala na ministrstvu za obrambo in ta je dovoljevala

izvoz orožja in streliva do oktobra 1991, po oktobru 1991 pa je ta dovoljenja izdajal minister za obrambo.

Ministrstvo za obrambo je bilo edino pooblaščeno za izdajanje takih dovoljenj. Člen 45. zakona o nadzoru državne meje se nanaša na nevojaško orožje in strelivo. Za vojaško orožje so se uporabljala določila predpisov SFRJ na osnovi Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Obrazec, na katerem so bila izdajna dovoljenja za izvoz, uvoz in tranzit orožja in streliva so pripravili v RŠTO.

Na podlagi sklepa predsedstva republike je bilo potrebno Hrvate, ki so prihajali zaradi dobav orožja, preverjati. To je opravljala VOMO. Delavci VOMO so tudi spremljali transporte orožja.

Na vprašanje prisotnih članov komisije je priča g. Janez Janša povedal, da se je vojna pričela 27.6.1991. Nekatera skladišča JLA so bila zavzeta, ne da bi JLA vedela za to. Po brionski deklaraciji, ki je bila sprejeta 7.7.1991 in ratificirana 10.7.1991, bi morala TO vrniti JLA vse zaseženo orožje, strelivo in opremo. Izkazalo se je, da JLA nima evidenc, kaj je bilo v posameznem skladišču, saj so zahtevali stvari, ki jih v skladiščih sploh ni bilo, niso pa zahtevali stvari, ki so tam bile. Priča je tudi povedala, da je bil RŠTO deloma podrejen predsedstvu republike, del pooblastil pa je bil že takrat prenešen na republiškega sekretarja za ljudsko obrambo.

Na vprašanje, ali so bile možne zlorabe v zvezi z oddajo orožja je g. Janez Janša povedal, da so take zlorabe bile možne, da je bil takih zlorab osumljen poveljnik Vzhodnoštajerske pokrajine, postopek pa je bil po odhodu Janše iz ministrstva ustavljen. Za poveljnika Zahodnoštajerske pokrajine pa je bilo ugotovljeno, da je prodajal orožje in za denar nakupil računalnike. V tem primeru ni šlo za osebno okoriščenje.

Priča je tudi povedala, da so bila poročila o prometu z orožjem narejena na kriptografsko zaščitenem računalniškem mediju. Ker pa je Kacin ob primopredaji zahteval "papir", je bilo poročilo iztiskano in vsa dokumentacija predana Kacinu v navzočnosti takratnega predsednika odbora za obrambo Državnega zbora g. Jožefa Kopšeta.

Večina sredstev pridobljenih s prodajo orožja je bila porabljena za obnovo učnih centrov. Do leta 1993 so imela ministrstva svoja sredstva, torej so se sredstva od prodanega orožja legalno stekala na proračun ministrstva za obrambo. V primopredajnem poročilu so točne številke in se da celoten promet orožja do zadnje puške rekonstruirati. Ni pa mogoče ugotoviti, kaj je bilo iz Ložnice in kaj iz drugih skladišč.

Priča še meni, da predlog za razširitev preiskave ni dober, ker bi moral zajeti ves promet orožja od razorožitve TO v maju 1990 dalje.

Glede orožja na mariborskem letališču pa priča ponovno pove, da je bilo to orožje edino, ki je nelegalno prišlo v Slovenijo, da je prišlo 40 kontejnerjev. V 28 odpeljanih kontejnerjih so bile rakete zemlja - zemlja, ki so predstavljale potencialno nevarnost za vso okolico.

Na vprašanje priča pove da nekaterih stvari ni bilo pametno razlagati, zato o njih ni govoril. Upoštevati je treba, da je takrat veljal embargo za nakup orožja. Sedaj pa se o tem lahko nekaj več pove. Priča bo to povedala, če bo sprejet sklep o razširitvi preiskave. Zavzela pa se bo za to, da se razširi tudi čas, ki naj ga zajame preiskava.

Priča stroškov ne priglasi.

Člani komisije so sklenili, da se v izjavi za javnost pove le, da je priča Janez Janša odgovoril na vsa zastavljena vprašanja. Zaslišan je bil le v mejah mandata komisije. Pripravljen pa je povedati vse, če bo preiskava razširjena na ves promet z orožjem. Seja je bila zaključena ob 13.10 uri.

Magnetogram seje je sestavni del zapisnika.

Sekretar
Alojz Petek l.r.

Predsednik
R. Moge
Rudolf Moge

PREISKOVALNA KOMISIJA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE
O VPLETENOSTI IN ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ
V ZVEZI Z NAJDBO OROŽJA NA MARIBORSKEM LETALIŠČU
TER Z OPREMO IN OROŽJEM V SKLADIŠČU LOŽNICA

14. seja
~~zaprta~~ seja PREKLIC 18.5.2011

(23. maj 2000)

Sejo je vodil Rufolf Moge, predsednik komisije.
Seja se je pričela ob 11.02 uri.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Pričenjam 14. sejo preiskovalne komisije z eno samo točko dnevnega reda, to je zaslišanje priče gospoda Janeza Janše. Vse lepo pozdravljam na začetku in vas obveščam, da na tej seji manjka samo gospa Polonca Dobrajc. Sedaj, če mi dovolite, bi pa vedno na vsaki seji dovolili novinarjem tisti foto termin tri minute, ker smo že tam nadaljevali z dnevnim redom.

GOSPOD _____: .../Ni vključen./...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je član, ampak se ni opravičil. Opravičil se je ja. Lahko jih jaz ... .../Pogovor med seboj./...

Prosim gospodje člani. Priča, zaslišani boste kot priča. Kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Vi ste pa dolžni odgovarjati na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali kazenski pregon.

Vaše ime in priimek, kot je zapisano v registru stalnega prebivalstva.

JANEZ JANŠA: Janez Janša.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vaš poklic.

JANEZ JANŠA: [redacted]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

JANEZ JANŠA: [redacted]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj.

JANEZ JANŠA: [redacted]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost.

PREKLIC 18.5.2011

JANEZ JANŠA: [redacted]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sedaj na začetku nam pa prosim povejte, kar veste o trgovini z orožjem, predvsem o tem koliko orožja, municije, minsko eksplozivnih sredstev in opreme je bilo v skladišču v zgornji Ložnici in kam ter komu je bilo vse to oddano ali prodano.

JANEZ JANŠA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana komisija! Preden bom odgovarjal, bom samo še prebral odlok, ki ga je sprejel državni zbor v zvezi s pristojnosti te komisije, da kasneje ne bi bilo kakšnih nesporazumov ali pa takšnih izpadov, kot jih je prej imel gospod Jagodnik.

Državni zbor je odredil parlamentarno preiskavo o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter v zvezi z opremo in orožjem v skladišču Ložnica. Namen preiskave je ugotoviti ali in v kakšni meri so v nezakonito trgovanje z orožjem vpleteni nosilci javnih funkcij. Jaz se mislim pri tem pričanju držati tega odloka za razliko od predsednika in njihovih članov komisije, ki se v dosedanjem delu tega niso držali. Če vsaj pa na začetku izrazim začudenje, da ta komisija ne opravlja svojega dela v zvezi s ključnim sklepom oziroma ključnim delom te odredbe, ki se nanaša na nezakonito orožje na mariborskem letališču. To je edino orožje za katero je bilo nesporno ugotovljeno, da je ilegalno prišlo v slovensko državo. Glede orožja v Ložnici bom odgovarjal po spominu, na razpolago z dokumentacijo, ki bi mi omogočala, da sem pri tem zelo natančen. Razpolagam s kopijo zapisnika, ki sva ga sopodpisala z gospodom Kacinom ob primopredaji. Iz tega zapisnika je razvidno, iz tega dokumenta je razvidno, da sem jaz gospodu Kacinu predal celovito poročilo s prilogami in devet strani dolg seznam dokumentov oziroma dokumentov, katerih popis je dolg devet strani. In na podlagi teh dokumentov je seveda možno rekonstruirati vsako puško, ki je šla v ali iz države ali čez države v tem času. Legalno in zakonito seveda. Kolikor se spomnim, so enote teritorialne obrambe skladišče Ložnica zajele oziroma osvojile 2. julija leta 1991. To je bilo v času intenzivnih bojnih spopadov. Glede na to, da je bil del teh spopadov, da so bila, da je bilo v te spopade vključene tudi jugoslovansko vojno letalstvo, je bil sprejet sklep, da se to skladišče in pa tudi druga, ki so bila osvojena, disparzera. To pomeni, da se zaščiti okoliško prebivalstvo pred morebitnimi letalskimi napadi, ki bi lahko imela katastrofalne učinke na skladišča streliva, in da se seveda tudi kolikor je možno, tega streliva in opreme ohrani. Kolikor vem, se je disperzija tega streliva, minsko eksplozivnih sredstev in ostale opreme pričela takoj, trajala je dolgo časa, ker je šlo za veliko skladišče. Kako je to natančno potekalo, bi vam sedaj jaz težko opisal. Verjetno so vam tisti, ki so bili

PREKLIC 18.5.2011 699

takrat zraven in ste jih zaslišali. Veliko stvari se je dogajalo, veliko skladišč je bilo takrat zavzetih. Dejstvo pa je, da je veliko teh sredstev bilo disparziranih tudi izven pokritih objektov in so se kasneje nahajala, izpostavljena različnim vremenskim vplivom na deponijah na Pohorju in po okoliških krajih, kar je tudi vplivalo na kvaliteto in na rok uporabe teh sredstev. To je vplivalo tudi na to, da so bila ta sredstva med prvimi, ki so bila zajeta v program pomoči sosednji državi, glede na to, da je bil že v tekom vojne sprejet sklep oziroma odločitev, da se tudi Hrvaški v tem času pomaga kolikor je možno, da se uspešno obrani agresiji jugoslovanske armade. In to kljub temu, da Hrvaška 27. junija 1991 ni spoštovala podpisanega dogovora, da bo sočasno Slovenijo nastopila oziroma začelo odpor proti agresiji jugoslovanske armade. Ne spomnim se sedaj točno, kdaj je bila ta prva pomoč realizirana v smislu, da bi šlo za sredstva iz skladišča oziroma iz skladišč v Ložnici. Tudi je ta pomoč potekala tako, da je na predlog oziroma da je na ukaz republiškega štaba za Teritorialno obrambo, da so nižja poveljstva koncentrirala v nekaterih skladiščih republiškega štaba sredstva za katera se je ocenilo, da niso perspektivna za uporabo v teritorialni obrambi. In pri oceni, katera sredstva so neperspektivna, je v seveda največji možni meri, na to oceno je vplivalo predvsem, sta vplivali dve stvari, eno so bila razpoložljiva orožja, ki jih je imela teritorialna obramba in sredstva oziroma strelivo in minska eksplozivna sredstva, za katero teritorialna obramba ni imela ustreznih orožij, za nas niso bila uporabna ali pa so bila omejena uporabna, kolikor se je računalo, da bo do teh sredstev teritorialna obramba prišla. Drugi razlog pa je rok trajanja teh sredstev in kot že rečeno sredstva, ki so bila disparzirana in seveda skladiščena izven pokritih objektov so, se jim je s tem zmanjšal rok trajanja oziroma rok uporabe in tudi varnost uporabe je bila bistveno manjša. Prva disperzija teh sredstev izven skladišč je bila za potrebe teritorialne obrambe. O tem so bile, ne takoj, ampak kasneje delane evidence in bi morale obstajati. Ministrstvo za obrambo, glede na to, da je bilo to eno od večjih skladišč, so šla ta sredstva enotam praktično po celi državi. Že v času vojne oziroma že v poletnih mesecih julija in avgusta, je protiobveščevalna služba ugotovila neke zaznave, da je ali pa, da bi lahko na ozemlju vzhodne štajerske pokrajine prišlo tudi do ilegalnega rokovanja s tem orožjem oziroma ilegalnih transakcij s tem orožjem. Osumljen je bil tudi takratni poveljnik te pokrajine. To se je preiskovalo več let in so se zbirali podatki, tudi organi za notranje zadeve so bili vključeni v to zadevo, vendar zadeva do moje zamenjave ni bila zaključena, potem pa je bila ustavljena kolikor vem. Enako se je dogajalo tudi v zvezi z eni drugo pokrajino, kjer pa se stvar ne nanaša na skladišče Ložnica. Glede na to, da je šlo za tako imenovano pomoč Hrvaški v tem prvem valu, ko nekatere

zaprta seja

PREKLIC 18.5.2011

procedure niso bile popolnoma dorečene, je o praktičnih vidikih te pomoči, se pravi o dovoljenju za prehod državne meje odločala republiška koordinacijska skupina, ki je takrat vodila odpor v Sloveniji. Ta je imela svoja dežurstva, vse dokumentirano in je to možno preveriti. Ta skupina je delovala od, mislim da pekarskih dohodkov 23. maja pa do umika oziroma izgona zadnjega vojaka JLA iz Slovenije do 26. oktobra. Večina teh transportov, ki bi lahko bili vezani na skladišče v Ložnici, je verjetno potekala v okviru, ko se je o tem odločalo še v republiški koordinacijski skupini, vendar pa so tudi ti transportni seveda evidentirani

700

2. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) in ta dovoljenja oziroma ti dopisi, so bili predani mojemu nasledniku v okviru tega poročila.

Glede na to, da je šlo za to zgodnjo fazo, kolikor se spomnim tudi, ko je šlo za plačilo oziroma, ko je šlo za kompenzacije, vse kar je bilo v zvezi z orožjem ali strelivom in vojaško opremo iz Ložnice dano Hrvaški, predano Hrvaško, bilo kompenzirano z naftnimi derivati oziroma s finančnimi sredstvi, ki jih je Ministrstvo za obrambo dobilo na svoj račun s strani Nafte Lendave in Petrola, potem ko sta ti dve firmi dobili nafto od INE, oziroma Hrvaške vlade. Tudi o tem obstaja sporazum in dokumentacija s katero razpolagam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Dosti ste mi že odgovorili na vprašanja, ki sem jih imel tukaj zapisano, med drugim, gospod Janez Janša bi vam rad povedal, da je komisija, glede Poslovnika sprejela dokazni sklep. V tem dokaznem sklepu, poleg tega kar je Državni zbor naložil, je celotna komisija sprejela, če želite, vam prečitam, če vam je poznano, vas s tem ne bi tukaj kratkočasil.

JANEZ JANŠA: Mislim, da je to bilo objavljeno in to poznam, vendar ta dokazni sklep ne more širiti pristojnosti, ki jih komisija z odloka, to oba veva. To določa Državni zbor.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rad bi vas to povprašal. Vi ste dokaj dobro opisali potek teh dogodkov tukaj in kdo vas je informiral, kaj je bilo v tistem skladišču v Ložnici?

JANEZ JANŠA: Zdaj ne vem, če me je kdo informiral, kaj je bilo v tistem skladišču, ker mene so samo informirali, da je skladišče zavzeto, republiška koordinacijska skupina je dala ukaz, da se disperzira, tako kot ostala skladišča in da se s sredstvi popolni enote Teritorialne obrambe. Konkretno izvedbo je imel v rokah Republiški štab za teritorialno obrambo, ki se je s tem ukvarjal.

PREKLIC 18.5.2011

701

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In če sem vas prav razumel, je tista prva...

JANEZ JANŠA: Ko je bilo skladišče zavzeto, noben ni delal inventure, ni nobenega zanimalo, šlo je samo za to, da se sredstva zaščitijo in da se čim prej dajo v uporabo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bilo je 16 vlačilce, ki ste jih vi omenili materiala iz Ložnice, 23.7.1991, če sem prav razumel...

JANEZ JANŠA: Nisem omenjal, ne datuma, ne vlačilcev.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak pravite najprej to, kar je bilo podano kot pomoč Hrvaški, je šlo samo na podlagi sklepa te Republiške koordinacijske skupine.

JANEZ JANŠA: Ne, ne, ne. Jaz sem rekel, da je konkretne aktivnosti v zvezi z izdajo dovolj za prehod preko državne meje takrat dajala ta koordinacijska skupina.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Za prehod držav ne meje?

JANEZ JANŠA: Za prehod državne meje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko, gospod nekdanji minister za obrambo poveste naslednje: Kdo je odločal, da se Hrvaški da ta pomoč, ki je bila odpeljana iz Ložnice? Ta Republiška koordinacijska skupina je dala dovoljenje, da se lahko odpelje čez mejo. Kdo je odločal, da se ta pomoč da?

JANEZ JANŠA: Ta sklep je bil sprejet že na, ne na prvi, ampak na drugi seji razširjenega predsedstva države in na prvem sestanku vojnega kabineta vlade po začetku spopadov. Mislim, da na obeh organih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In vi pravite, da je na podlagi tega sklepa, so bila potem ta prva sredstva, ki so jih odpeljali na Hrvaško...

JANEZ JANŠA: Iz Ložnice niso bila prva sredstva. Prva sredstva so bila iz Borovnice, samo tisto je bila pomoč, ki je bila brezplačna.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa iz Ložnice?

JANEZ JANŠE: Ložnica pade v ta sklep pomoči, ki se kompenzira.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To veste približno, katera seja je bila to, predsedstva?

zaprta seja

PREKLIC 18.5.2011

JANEZ JANŠA: Ne vem, se pa da preveriti. 702

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se da preveriti.

JANEZ JANŠA: Je pa tako, seje predsedstva so bile takrat na različnih koncih in v časih tudi stoj, tudi v štabu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ta sredstva, ki so se pripeljala iz Ložnice na Republiko Hrvaško, so morala imeti dokument, ki jim je omogočal, da so lahko prešla državno mejo. Ta dokument ste podpisali vi osebno, verjetno. Saj vem, da ste na televiziji, ko ste kazali te dokumente, pa bi vas vprašal, kdo je oziroma katera služba ministrstva je pripravila za uvoz, izvoz in tranzit orožja?

JANEZ JANŠA: Jaz sem te dokumente podpisoval, potem ko je nehala delovati ta republiška koordinacijska skupina. To je po oktobru leta 1991. Do takrat je to dovoljenje dajala ta skupina oziroma tisti, ki je bil operativni dežurni v tej skupini. To so pa bili različni ljudje z Ministrstva za obrambo, notranje zadeve in tudi nekaterih drugih organov. Tudi ti dokumenti so v tem gradivu. Ta obrazec, ki sem ga kasneje jaz podpisoval, pa je bil določen na podlagi takrat veljavne zakonodaje. Lahko vam razložim pravno podlago, ki je takrat veljala in ki je bila enotno ugotovljena in določena tudi s strani vladne službe za zakonodajo, parafirana tudi s strani takratnega ministra, če je še bil, mislim, da je še bil, za zakonodajo. Obrazec sam pa je bil določen po usklajevanju Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve na podlagi aktov, ki so takrat veljali.

Zdaj, v pravnem smislu pa je v tem času o katerem govorimo oziroma ki ga komisija preiskuje, velja naslednja pravna podlaga. V ustavnem zakonu o spremembah in dopolnitvah ustavnega zakona za izvedbo ustavnih amandmajev k Ustavi Republike Slovenije na področju obrambe, je Uradni list Republike Slovenije 20/91 Samo 3. člen, določbe zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju SFRJ suspendirali v tistem delu, ki se nanaša na uvoz oborožitve in vojaške opreme za potrebe Teritorialne obrambe in organov za notranje zadeve, in sicer tako, da pristojnosti, ki jih te določbe oziroma na njihovi podlagi izdani predpisi, določajo zveznim organom, opravljajo pristojni republiški organi. To je eksplicitno pisalo v ustavnem zakonu in ta 4. člen omenjenega zveznega zakona pa je določal, da se uporabljajo za zunanjetrgovinsko poslovanje na področju oborožitve zvezni zakonov o zunanjetrgovinskem poslovanju, če zvezni zakon ne določa drugače. Tak zakon je bil, zakon o ekonomskih in drugih odnosih v proizvodnji in prometu orožja in vojaške opreme, Uradni list SFRJ 25/79 in 25. člen tega zakona je pooblaščal Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo, da opravlja zunanjetrgovinski promet oziroma,

PREKLIC 18.5.2011

da za to pooblasti Zvezno direkcijo za promet in rezerve s posebnim namenom, ali da izda dovoljenje podjetju. Ta zakon 703
za Republiko Slovenijo v omenjen obdobju veljal v delu, ki ne nasprotuje pravnemu redu Republike Slovenije in ki ureja proizvodnjo, oborožitve, ter vojaške opreme. Notri je tudi natančno določeno, kaj se šteje za zunanjetrgovinski promet v tem smislu. To je izvoz in uvoz vojaške opreme ter opreme za proizvodnjo, izvoz in uvoz vojaške reprodukcijskega material, posli poslovno-tehničnega sodelovanja, izvajanja investicij v tujin v zvezi s proizvodnjo orožja in vojaške opreme, posli zastopanja in posredovanja. Za promet z orožjem niso veljale določbe zveznega carinskega zakona, ali kasneje slovenskega v tem delu. Z razglasitvijo samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije smo po 4. členu tega ustavnega zakona, z dne 25. junija 1991, prevzeli v smiselno uporabo, kot republiške predpise, tiste zvezne predpise, ki so v Republiki Sloveniji veljali do 25.6.1991, če ne nasprotujejo pravnemu redu Republike Slovenije. S tem smo prevzeli tudi zakon o ekonomskih in drugih odnosih v proizvodnji in prometu orožja in vojaške opreme. Po tem istem ustavnem zakonu, drugi odstavek 4. člena, so pristojnosti, ki so jih po prevzetih predpisih opravljali zvezni organi, prešli na organe in organizacije Republike Slovenije. Ministrstvo za obrambo je v tistem času prevzelo vse pristojnosti Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo glede uvoza, izvoza, tranzita oziroma prodaje, nabave vojaškega orožja in opreme na ozemlju Republike Slovenije.

Stanje se ni spremenilo niti s sprejemom nove Ustave. Po 1. členu ustavnega zakona za izvedbo Ustave Republike Slovenije, predpisi in splošni akti, ki so veljali ob sprejemu ustave, ostanejo v veljavi. Predpise, ki niso bili v skladu z ustavo, je bilo potrebno uskladiti do 31.12.1993. V tem času je veljala ureditev o kateri sem govoril. V tem času je Ministrstvo za obrambo tudi z lastno zakonodajo oziroma je Republika Slovenija z lastno zakonodajo urejala te stvari. Po prvem odstavku 37. člena zakona o obrambi in zaščiti iz leta 1991, je Ministrstvo za obrambo opravljal vse upravne in strokovne zadeve s področja obrambe, če z zakonom niso bile dane v pristojnosti drugim republiškim organom. Ministrstvo za obrambo je skrbelo za opremo, materialno in zdravstveno oskrbo Teritorialne obrambe. Leta 1993 je bil potem sprejet nov zakon o zunanjetrgovinskem poslovanju, Uradni list RS 13/93, ki je v 8. členu določil, da se izvoz in uvoz oborožitvenih sredstev in vojaške opreme lahko opravljajo na podlagi dovoljenj in potem je bilo z ustreznimi uredbami urejeno enako, kot je prej veljajo po zveznih predpisih. S tem, da so bile vrste orožij in vojaške opreme tudi v tem času še določene z vezno odredbo, ker v tistem času še ni bila sprejeta slovenska.

Drugo vrsto dovoljenj se je izdajalo za uvoz, izvoz in tranzit vojaškega orožja in streliva. Kolikor sem bral v, mislim, da v Ljubljanskem Dnevniku, kjer je bilo vaše vmesno

PREKLIC 18.5.2011

poročilo reproducirano, čeprav ima oznako zaupnosti, se sklicujete na 45. člen zakona o nadzoru državne meje, ki naj bi bil kršen, ker Ministrstvo za zunanje zadeve ni dajalo soglasja za te tranzita. Enotno mnenje službe za zakonodajo vlade, pravne službe Ministrstva za obrambo in Ministra za notranje zadev, je bilo, da se ta 45. člen zakona o nadzoru državne meje, ki predvideva tudi soglasje Zunanjega ministrstva, nanaša na nevojaško orožje in opremo. To se pravi, za tisto ko gre za komercialni vidik. 704

Tako da lahko sklenem, da praktično vse od maja leta 1990, ko je prisegla prva vlada v Sloveniji ni bilo nobene pravne praznine v zvezi z uvozom, izvozom ali tranzitom orožja in vojaške opreme in so se ti predpisi tudi spoštovali. V vojnem času je bilo to pač malo kompliciranо, glede na to, da je ustavni zakon prevzel zvezne predpise, ampak je bila zadeva kljub temu jasna. Del pristojnosti, ki pa so jih imeli nekateri republiški organi pa so bili z ustanovitvijo te koordinacijske skupine,

3. TRAK (VM)

(nadaljevanje) ki je vodila odpor oziroma obrambo Slovenije na podlagi sklepov oziroma odloka razširjenega predsedstva, preneseni na to koordinacijsko skupino, ki je tudi opravljala nekaj teh praktičnih dejavnosti ko je šlo za tovrstne stvari.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali bi smel še tole povprašati. Se pravi ta 45. člen na katerega smo se pač mi sklicevali pravi, da državni organi podjetja in druge organizacije ter tuji prevozniki smejo opravljati uvoz-izvoz ali tranzit orožja in streliva preko državne meje ali preko ozemlja države samo z dovoljenjem republiškega organa za notranje zadeve po predhodnem mnenju republiškega upravnega organa pristojnega za zunanje zadeve in republiškega upravnega organa pristojnega za obrambo države. Kolikor sem jaz razumel ste vi dejali, da se ta člen nanaša samo na športno orožje ne pa na katerokoli drugo orožje, če sem....

JANEZ JANŠA: Na nevojaško orožje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na nevojaško orožje, ja, ampak vi ste v tem ko ste rekli v sestanku koordinacijske skupine ministrstva za notranje zadeve in ministrstva za obrambo, 5.11 in 20.11.1991, ko ste omenjali v drugi točki tudi govorili, če citiram: "Na podlagi razprav o problemih, ki so vezani na 45. člen zakona o nadzoru državne meje...", to je pa tisto kar sem prej prečital, "in na podlagi pripravljenega osnutka dovoljenja za uvoz-izvoz in tranzit orožja...", o katerem smo prej govorili, "je bilo sklenjeno...", torej vi ste tam sklenili, "45. člen Zakona o nadzoru državne meje se uporablja

PREKLIC 18.5.2011

samo za orožje za...", pa pod narekovaji rečeno, "civilno", to je bil tam vaš sklep. Vi pa pravite, da je kasneje s strani vlade ta vaš sklep dobil tudi zakonsko pač veljavo, da tole res ....

705

JANEZ JANŠA: Ne, ne, ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kako pa, nam lahko ....

JANEZ JANŠA: ... ko je bil ta zakon sprejet ko je bil v vladni usklajevalni proceduri je bilo točno rečeno, da se ta 45. člen nanaša samo na nevojaško orožje in opremo. In tako je bilo stališče službe za zakonodajo, ki je napisano in podpisano in je zagotovo v arhivu vlade in je bilo vseskozi takšno tolmačenje tudi edino smiselno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz to ne morem soditi, ker sem pravno premalo podkovan, ampak bomo že potem dobili....

JANEZ JANŠA: Skratka, jaz o tem nisem sam odločal. To je bilo....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tukaj je....

JANEZ JANŠA: Procedura je bila takšna.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Razhajanje.

JANEZ JANŠA: Ne, tukaj ni razhajanja. Sklep tega sestanka je enako kot je bilo tudi stališče vladne službe za zakonodajo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne, za tem kar smo mi napisali.

JANEZ JANŠA: To pa je razhajanje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Bomo morali še po pravni plati to reč nekoliko urediti. Kako se vam pa, ampak to ni vaša stvar, ali nam lahko opišete postopek izvoza orožja in streliva iz Ložnice? Odloge kupca, na primer Hrvaške do prestopa slovensko-hrvaške meje.

JANEZ JANŠA: Težko bi vam jaz to opisal za Ložnico. Lahko vam opišem na splošno, kar pa sem več ali manj že storil. Kot že rečeno sredstva, ki so bila neperspektivna za uporabo teritorialni obrambi republiški štab za teritorialno obrambo koncentriral v formalni pa kasneje tudi v fizični obliki na določenih mestih. Na teh sejah se jih ni pisalo iz katerega skladišča so, kolikor vem. Tudi to ni bilo važno. Tudi ne vem zakaj ste vi sprejeli tak odlok, ker ste sami sebi omejili doseg.

706
PREKLIC 18.5. 2011

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo pa je določil katera sredstva so perspektivna, katera pa ne perspektivna?

JANEZ JANŠA: Pristojne službe republiškega sekretariata, ne sekretariata, štaba za teritorialno obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali bi se dalo.....

JANEZ JANŠA: Niti eno sredstvo ni bilo odstopljeno ali prodano in zamenjano brez tega mnenja oziroma predloga.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali bi se dalo na podlagi dokumentacije, ki je spremljala, torej, od dovoljenja pa do izvzetja teh sredstev rekonstruirat in povedati koliko orožja je bilo odpeljano iz Ložnice na Hrvaško? In koliko denarja je bilo za to iztrženo?

JANEZ JANŠA: Zagotovo se da rekonstruirati koliko orožja in vojaške opreme je bilo odpeljano iz Slovenije v Slovenijo ali čez Slovenijo, do zadnje puške. Koliko je iz kakšnega skladišča je pa vprašanje, ravno zaradi te disperzije, ki se je začela takoj vedno kjer so bila skladišča zavzeta.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi, če sem vas prav razumel gospod nekdanji minister ste dejali, da je bilo to orožje, ki je bilo odpeljano iz Ložnice zajete v primopredajnem zapisniku med vami in med kasnejšim ministrom Jelkom Kacinom?

JANEZ JANŠA: Zagotovo, razen, če je šlo kaj tudi postrani, če je kdo kaj posebej. Jaz sem vam povedal, da so takrat obstajale informacije, ki so bremenile takratnega poveljnika vzhodno Štajerske pokrajine, da se je to preiskovalo do leta 1994, da pa je potem nekdo hitro zaključil to preiskavo. Vse kar pa je šlo legalno, jaz bi sedaj težko, pač, bremenil tudi njega, ker v tistem času ... niso bile dokazane. Ampak vse kar je šlo iz tega skladišča je v primopredajnem zapisniku, tako kot vse kar je šlo iz ostalih skladišč, ker je to centralna evidenca. To kar je bilo predano mojemu nasledniku je centralna evidenca. Rekel bi še to, da se je ta centralna evidenca delala tudi na hrvaški strani. Ker je bil dogovor dosežen na samem začetku potrjen, verificiran tudi na tem sestanku obeh vladnih delegacij na Otočcu, da te zadeve potekajo centralno, da ne bo ena pokrajina pri nas sodelovala z eno občino na Hrvaškem in tako naprej, ampak da je to pod nadzorom. Mnogi so prihajali iz hrvaških občin na različne naslove v Slovenije, so nas gnjavili iz različnih naslovov, vendar ministrstvo za obrambo ni upoštevalo nikogar, ki ni imel uradnega potrdila, da je predstavnik uradnih organov Hrvaške, se pravi ministrstva za obrambo. In ta zadeva se je tudi na Hrvaškem vodila centralno in na tistem končnem

PREKLIC 18.5.2017 07

obračunu, ki je bil, mislim, da enkrat marca leta 1992, so bile vse evidence usklajene. Niti ena stvar ni ostala zaprta. Zato tiste sanje o tem kako bo sedaj Hrvaška prišla z novimi zahtevami obstajajo zgolj sami. Če ne bi bilo to zaprto, če ne bi bilo vse poračunano in stvari poravnane v obeh smereh bi se te zahteve že zdavnaj pojavile. Saj prejšnji režim ni bil prav prijazen do Slovenije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je bilo kaj tega orožja iz Ložnice po vašem vedenju, ki je bilo dano Hrvaški podarjeno?

JANEZ JANŠA: Ne mislim, da ne, ker podarjeno je bilo samo, ne orožje, ampak minskoeksplozivna sredstva iz skladišča Borovnica. O tem obstajajo podatki, ker jih je General Spiegel objavil v Globus cel seznam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Janša, nam lahko razložite kako je bilo s cenami, kdo jih je določil, na kakšni osnovi, kje, kako?

JANEZ JANŠA: Cene so bile dogovorjene na več sestankih na vladni ravni. Prvi dogovor je bil pri podpredsedniku vlade gospodu Ocvirku, kjer jaz osebno nisem bil zraven, so bili pa moji sodelavci. Tam je bil tudi predsednik ali podpredsednik hrvaške vlade, mislim, da je bil Gregorič v tistem času, kjer je bil tudi sprejet prvi dogovor. Ta hrvaška kompenzira, ta sredstva s krovinskimi(?) artikli, predvsem z nafto in še nekaterimi drugimi, ker v glavnem potem ni prišlo do revizacije. Dokončno pa so bile cene usklajene 5. novembra, če se ne motim je bilo to 5. novembra na Otočcu na sestanku teh dveh vladnih delegacij. Tam so oni predstavili svoje zahteve, mi smo .....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: 1992?

JANEZ JANŠA: 1991. Mi smo predstavili možnosti na podlagi ocene republiškega štaba za teritorialno obrambo. Tam so se stvari uskladile in na tej podlagi so se te transakcije odvijale. Nihče ni imel pravice, da sproti kaj določi. Če je kdo to delal je delal nezakonito. Tam je tudi dogovor, da se na dokumentaciji ne omenja orožja in vojaško opremo, zaradi znanih razlogov, zato boste na dokumentaciji našli druge stvari: sanitetni material, intendantski material...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je bil predsednik vlade takrat prisoten, če se spominjate?

JANEZ JANŠA: Isti kot je danes tukaj v bistvu. S tem, da sta, ta sestanek je tako potekal: najprej so bili načelni dogovori, ker je šlo tudi za druge stvari, mislim, da je bil z naše stvari tudi zunanji minister, notranji minister in

PREKLIC 18.5.2011 718

da je sum potrjen, v drugem primeru pa ni inšpekcija našla celo pogodbo.

JANEZ PER: Jaz bi samo še eno mnenje, če lahko. Ravnokar ste rekel, da Hrvatje ne bi nikjer mogli dobiti orožja, če ne bi bila Slovenija v tistem času. Mene pa vedno znova spremlja to vprašanje, kako da so Hrvatje sedaj tako, bi rekel, nesramni s tem Piranskim zalivom oziroma ali se ni dalo že to takrat recimo kaj reči okoli tega? To mi pa izven tega konteksta, jasno orožje ne, to je bolj moje osebno vprašanje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Janša, če hočete odgovoriti, drugače pa ni potrebno.

JANEZ JANŠA: Podrobneje ne bom, ker to pač ne spada. Je pa stvar zanimiva. Saj predsednika vlade, ki je tukaj, se najbolj spomni tistega razgovora na Otočcu, po katerem sem jaz dejal takratnemu zunanjemu ministru, da pa je sedaj čas, da se določene stvari v zvezi z mejami uredijo. Žal se niso, bi se pa dalo, bi se pa danes. Hrvaška je bila takrat strateško odvisna od Slovenije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zoran Lešnik.

ZORAN LEŠNIK: Gospod Janša, jaz predpostavljam, mislim dopuščam možnost, ne vem zakaj sem si 2. junij, ste uporabili vi 2. junij? (Ne.) A, julij, 2. julij.

JANEZ JANŠA: Takrat je bilo skladišče zavzeto, kolikor se spomnim.

ZORAN LEŠNIK: Opravljena, jaz sem se na bistvo opravljena disferizija orožja in municije iz Ložnice.

Ali mislite, da je takrat bil, to me zanima ali je bilo takrat, ko je bilo skladišče zasedeno v celoti tudi potem izpraznjeno ali dopuščate možnost, da je recimo še velika količina ostala v Ložnici?

JANEZ JANŠA: Kolikor jaz vem in kolikor se spomnim je bilo skladišče izpraznjeno, je bilo skladišče izpraznjeno, tako da v skladišču ni ostalo več sredstev, vsaj tak je bil ukaz, da se izprazni zaradi nevarnosti napadov. Ta nevarnost je obstajala najmanj do 17. julija in tudi še kasneje.

ZORAN LEŠNIK: Zakaj sem to vprašal. Iz čisto enega preprostega vzroka, ker edino tu sem pa bil priča na lastne oči, žal pa se seveda ne spomnim datuma, datuma se ne spomnim niti nisem šel preverjati, ker je pač, ampak julija, konec julija, to se pravi takrat je pri nas žetev in to vem, da je bil žetveni čas, je kar nekaj šleparjev, kar nekaj šleparjev iz Ložnice pripeljalo material, jaz pa ne vem, kaj je bilo na

PREKLIC 18.5.2011 719

kamionih, mariborsko vojašnico. In jugoslovanska armada tega ni prevzela zaradi bojazni prevelike koncentracije orožja, če bi slučajno prišlo do eksplozije, ker tako so vsaj oni trdili, bi lahko cel Maribor porušili, če je bila takšna koncentracija. To se pravi, da potem po moji, ne trditvi ampak domnevi v Ložnici zadeva ni bila do kraja speljana in je moralo še ogromno orožja takrat tam ostati.

JANEZ JANŠA: V Ložnici ni bilo veliko orožja. Ložnica je bila skladišče z municijo oziroma za minsko eksplozivna sredstva. Orožja je bilo zelo malo tam in torej po mojem spominu je bila disperzija končana v petih ali šestih dneh, ne da je potem prišlo do Brionske deklaracije, ki je bila podpisana 7. julija, če se ne spomnim, 10. julija je bila ratificirana v tej skupščini. Na tej podlagi bi mi morali seveda začeti vračati vse to kar smo zaplenili jugoslovanski armadi, tudi kompletno Ložnico in sedaj jaz se ne spomnim tega natančno ampak vam verjamem, če je tako kot pravite je bolj verjetna razlaga, da se je v tistem času začelo iz teh najbolj izpostavljenih deponij, ta minska eksplozivna sredstva voziti nazaj v skladišče. To je ena možnost, če je šlo za minsko eksplozivna sredstva, druga možnost je, da je šlo za intednansko in drugo opremo, ker v tem skladišču so bila minsko eksplozivna sredstva in tudi intendantksa oprema za to lakortirezijsko brigado iz Slovenske Bistrice in te intendantske opreme mislim da se ni selilo, ker ni obstajala nevarnost. Možno, da je šlo za to. Vem pa, da je bil dan ukaz teritorialni obrambi, da če bo treba vračati se najprej vrača tisto, kar mi najmanj rabimo. Nismo vračali konjska sedla pa takšne stvari.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jože Jagodnik.

JOŽEF JAGODNIK: Hvala za besedo. Gospod Janša vi ste želeli priti pričati pred to komisijo, kot sem razbral iz vaših javnih nastopov, ki jih pač spremljam. Ko ste pa prišli pred komisijo ste rekli, da je naše polje delovanja Ložnice ter Mariborsko orožje ../Nerazumljivo./... Ali boste drugi del zgodbe pripravljeni povedati ob drugi priložnosti, drugi del dogajanja ali je to vse, kar ste želeli kot bivši obrambni minister povedati o dogajanju v zvezi z orožjem v času vašega ministrovanja.

JANEZ JANŠA: Sedaj kot sem večkrat že javno rekel in tudi sedaj ponavljam. Mislim da ni bilo korektno, če uporabim ta izraz, da jaz nisem bil prej zaslišan. Nenazadnje bi lahko mirno že na samem začetku razčistili to dilemo, ki ste jo vi prej trikrat zastavili ali je možno rekonstruirati vse, kar je šlo iz tega skladišča ali pa iz kakšnega drugega v okvir te pomoči. Mislim da, ne vem, verjamete v to kar sem povedal, kaj se je dogajalo v tistih dneh po zavzetju teh skladišč in da je

PREKLIC 18.5.2011 720

narava te disperzije bila takšna, da tega v celoti ni možno. In če bi se to dognalo recimo že maja lanskega leta, pred enim letom, bi vi lahko že takrat takoj predlagali razširitev odloka, bili danes precej dlje kot pa ste sedaj. Na podlagi tega odloka, ki je bil sprejet pa seveda prav daleč ne morete priti zaradi narave same. Se je pa vmes v tem letu veliko stvari govorilo v zvezi s to komisijo. Ne vem, kaj se je govorili na komisiji ampak po sejah te komisije so se dajale izjave, ki so bile po mojem mnenju prekoračitev pooblastil uradne osebe glede na pristojnosti te komisije in te izjave so naredile veliko škodo in meni in tudi nekaterim drugih, ki niso bili nosilci javnih pooblastil v tistem času in so bili na mesto da bi dobili plačilo za tveganja za državo izpostavljeni javnim obtoževanjem, da so bili trgovci z orožjem za lastne koristi.

7. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) Verjetno ste v tem času zasledili tudi moje tiskovne konference na to temo, kjer sem pojasnjeval celoto in še mnogo bolj podrobno, jaz sem pripravljen to narediti pred to komisijo, če bo državni zbor razširil ta vaša pooblastila. Nimam nikakršnih težav, to je v mojem interesu, tako kot je bilo v mojem interesu, da bi prej pričal pred to komisijo, veliko stvari, ki ste jim najbrž vi osebno nasedli, ker se tako in drugače piše in prikazuje, je bila možnost enostavno zavrniti, zelo enostavno, tudi brez tega, da bi razpolagal z dokumentacijo, ki sem jo predal mojemu nasledniku. Veliko stvari se da zelo enostavno zavrniti. Se pravi, odgovor je ja.

JOŽEF JAGODNIK: ...(Nima vklopljenega mikrofona.)... Tudi jaz nimam nobenih težav, ko sem bil, recimo temu, avtor tega predloga sklepa, ki ga je komisija sprejela in ker mi to leži na duši že dlje časa, mislim, da z Ložnico in Mariborskim orožjem se ne moremo celovito lotevati ... ostalega. Zato predlagam vašim članom komisije ali predlagam tudi vam, saj smo vsi parlamentarci, imamo to možnost, da na državnem zboru razširimo ta predlog, tudi z datumi, dejstvi, ki ste jih uvodoma v tistem, ne preveč simpatičnem uvodnem razgovoru med nama dvema omenjali. Jaz sem za to, mislim, da bi bila to celota.

Jaz imam več vprašanj, gospod predsednik, ki sem jih postavil, zato prosim, da mi omogočiš mojo ... teh vprašanj.

Gospod Janša, ti primopredajni zapisniki skupaj s prilogami, ali lahko zagotovite, da so verodostojni?

JANEZ ZANŠA: Ja, jaz imam kopije tukaj, podpisana sva, tako jaz, kot moj naslednik na ministrstvu, se pravi, najbrž bi moralo biti to verodostojno. Ne vem kaj imate vi. Lahko pa primerjamo. Jaz sem kopijo takrat vzel s seboj. Iz tega se

vidi, da gre za obsežno dokumentacijo na podlagi katere je možno 100% za čas, ko sem jaz podpisoval ta dovoljenja na tem predpisanem obrazcu rekonstruirati vsak uvoz, izvoz in tranzit orožja, legalnega. Legalen uvoz, izvoz ali tranzit orožja in vojaške opreme. Možno brez večjega problema. Tudi za ta čas, ko je to določala koordinacijska skupina, je na vsakem dovoljenju napisano za kaj gre. Mislim, da je samo v enem ali dveh primerih napisano, da je šlo za en tovornjak z orožjem, tam bi pač bilo odstopanja, glede na to kolikor lahko kdo misli, da je na enem tovornjaku. Drugače je temu tako.

Rad bi pojasnil tudi zadevo, ki jo predvsem gospod Kacin širi v javnosti, češ, da ta poročilo o orožju ni podpisano. To poročilo o orožju, je bilo narejeno septembra leta 1993 na pisno zahtevo predsednika vlade. V tisti zahtevi je tudi pisalo, da je treba, je bilo tudi posebej na vladi poudarjeno da gredo pri izdelavi tega poročila še posebej paziti, da to ne bo prec v javnosti in tako naprej. To poročilo je potem izdelano na kriptografsko zaščitenem računalniškem mediju. Ko je bilo narejeno, sem vprašal predsednika vlade, kaj zdaj s tem poročilom? Ali to pošljemo članom vlade, pošljemo to njemu, natisnemo, ali ne. On je dejal, naj s tem kar počakamo. To poročilo je bilo narejeno v enem tednu brez večjih problemov. Enako poročilo je bilo naročeno tudi notranjim zadevam in Varnostno-informativni službi, mislim, da je tudi pravosodju. Ali so oni to naredili ali ne, jaz ne vem, ampak vem, da po odločitvi predsednika vlade to poročilo do moje zamenjave ni bilo obravnavano. Po njegovi odločitvi, ne po moji. Meni je bilo v interesu, da vlado to takrat obravnava, ker se je v javnosti tega veliko pojavljalo. Zaradi tega je bilo to poročilo potem; jaz sem hotel predati cel računalnik gospodu Kacinu, on je zahteval, da se to iztisne, takrat napiše, da bo prevzel papir, smo pač natiskali in dobil je poročilo, takšno kakršno je prišlo ... medija. Ko gre za poročilo, ker je v koncentrirani obliki navedeno. Dokumentacija, samo seznam te dokumentacije obsega 9 strani, v celoti je bil to kar zajeten kup fasciklov, je bilo predano v orginalu in to zapisniško potrjeno. Ob tej primopredaji je sodeloval predsednik Odbora za obrambo Državnega zbora, ki ga je gospod Kacin, brez tega, da je mene obvestil pripeljal s seboj, to je bil takrat Jožef Kopše.

JOŽEF JAGODNIK: Opravičujem se, ker sem vam postavil vprašanje izven konteksta Ložnice, pa ste mi ga pojasnili, po mojem, zadovoljivo.

Jaz bi se vrnil na Ložnico. Ali je moč ugotoviti, kdaj so bila prva sredstva kot pomoč pripeljana na Hrvaško? To vprašanje je bilo danes v zraku že postavljeno, kolega Lešnik ga ni do konca, čeprav ... in ste ga vabili, naj vas vpraša, pa tega nismo slišali.

Kdaj so bila prva sredstva kot pomoč odpeljana iz Ložnice na hrvaško?

PREKLIC 18.5.2011 722

JANEZ JANŠA: To je možno ugotoviti na podlagi dokumentacije, ki obstaja. Najprej je možno vpogledati v dokumentacijo oziroma na dovoljenje za prehod državne meje, tam je datum in na tej osnovi je možno poiskati tudi druge dokumente. To boste seveda težko ugotovili, ali je šlo zgolj za Ložnico ali samo za Ložnico. Možno je, da so bila na transportu sredstva, ki so bila koncentrirana iz različnih skladišč in ki so bila ocenjena za neperspektivna.

JOŽEF JAGODNIK: Ali obstaja možnost, da je bilo to dejanje storjeno pred sklepom tistega organa pri predsedstvu? Mislim, da je bil en sklep tega organa, ali je bil to svet, jaz ta trenutku nimam natančno; svet za obrambo oziroma svet za nacionalno varnost ... tako imenoval. Ta organ je, menda te sklepe, tako imamo mi v tem vmesnem poročilu napisano, spre...

JANEZ JANŠA: No, kar zadeva materialnih sredstev, treba je to povedati, da po takratni zakonodaji, ne po takratni, ne po današnji predsedstvo, ali predsednik države ni bil pristojen za takšne sklepe. Predsedstvo države ali Svet za obrambo pri Predsedstvu države sta sprejemala politične ocene in usmeritve. O tem, ali se pomaga sosednji državi, za kakšno ceno ali proti dobavi itn., to pa je bilo v pristojnosti Ministrstva za obrambo v celoti po takratni zakonodaji, v večjem delu oziroma v določenem delu je bila ta pristojnost prenešena tudi na to koordinacijsko skupino. Zdaj bi jaz moral prebrati točno kaj je pisalo v tem odloku. Ampak, to oceno, da je v interesu Slovenije, da se pomaga Hrvaški, na tej podlagi je pač to steklo, ta ocena je bila sprejeta, prvi, drugi dan vojne. Saj ... so zasedali praktično vsak dan takrat. In bi bilo treba pogledati, v kolikor je bilo to dejansko zapisano. Tudi vojni kabinet vlade, ki je takrat funkcioniral, je sprejel enako oceno. In v zvezi s tem ni bilo nobene dileme. S tem, da prava pomoč zagotovo ni šla iz Ložnice, ker prva pomoč Hrvaški je šla iz Borovnice v času, ko Ložnica še ni bila niti zavzeta, če se ne motim, 1. julija, nekaj v tem času. Šele po tem je lahko prišla na vrsto Ložnica.

JOŽEF JAGODNIK: Ložnica je bila zamenjana "izključno za kompenzacije" kot sem razumel. Torej, v primeru Ložnice ni šlo za kakršenkoli gotovinski tok?

JANEZ JANŠA: Seveda je šlo za gotovinski tok, ker Ministrstvo za obrambo dobilo prosta sredstva na račun, nafta...

Poglejte, edina sredstva s katerimi je Ministrstvo za obrambo prosto razpolagalo v večjem obsegu, so bila sredstva, ki jih je Ministrstvo za obrambo dobilo od prodaje naftnih derivatov. To je prišlo na račun in večina teh sredstev je šla

PREKLIC 08.5.2001

za obnovo učnih centrov, da smo lahko začeli vojaško usposabljanje.

723

Vse druge kompenzacije oziroma transakcije, so bile takšne narave, da je pristojni organ Hrvaške vplačal na svoje ime, praktično vedno na svoje ime nova sredstva za potrebe Ministrstva za obrambo. In gotovina kot takšna, formalno gledano, v Ložnici še posebej ne, ni prišla v knjigovodski ali računovodski tok Ministrstva za obrambo. To sem na tiskovni konferenci, ki je trajala 4 ure in je bilo okoli 400 vprašanj, zelo natančno pojasnil. Če boste razširili ta sklep, bom tudi vama rade volje. Ampak, glede na to, da Ložnica sodi v ta prvi del, ki je bil v celoti kompenziran z nafto, je tukaj šlo za sredstva, ki so preko Petrola in Nafte Lendave prišla na račun Ministrstva za obrambo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Torej, celotni tisti del, minister, če sem vas prav razumel, ki je v primopredajnem zapisniku, ki je ovrednoten, je šel za protidobave?

JANEZ JANŠA: Ja, v primopredajnem zapisniku je vse.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, to je protidobave, po eni strani...

JANEZ JANŠA: Je vse. In vse kar je bilo, kar je Slovenija dobila za ta odstopljena sredstva Hrvaški, ali kasneje Bosni, je evidentirano, v računovodskih ali knjigovodskih evidencah. In tisti, ki pravijo, da se to ne da rekonstruirati, tega noče narediti.

JOŽEF JAGODNIK: Ja, ampak gospod Janša, kje, torej Ministrstvo za finance bi to moralo imeti, če nimate vi?

JANEZ JANŠA: Gospod Jagodnik, zakaj Ministrstvo za finance, kakšno Ministrstvo za finance. Ministrstva so imela do konca leta 1993 lahko lastne prihodke. Direktno na račun Ministrstva za obrambo, šele po novem zakonu o proračunu za leto 1994, je bilo to koncentrirano, drugače je to šlo preko ministrstev in je pač evidentirano za materialna sredstva, ki so bila vplačana. Materialna sredstva, ki so bila vplačana na račun tega, da je Hrvaška ali Bosna dobila določena sredstva od nas, so evidentirana v evidencah Ministrstva za obrambo, saj veste, da tudi svinčnika ni na ministrstvu, ki ne bi bil evidentiran.

JOŽEF JAGODNIK: Hvala za ta odgovor. Jaz nisem razumel, da je to v Ministrstvu za obrambo. Jaz sem vendarle mislil, da je to nekje ... Torej, izrecno trdite, da so sredstva, denarni tok, ki je šel za to pomoč, evidentiran v Ministrstvu az obrambo.

8. TRAK (VM) PREKLIC 18.5.2011 724

(nadaljevanje) Ali lahko ocenite takšen je bil ta, pred velikost, ali je to možno sploh reči?

JANEZ JANŠA: Meni tega ni treba ocenjevati, ker imate poročilo kjer so točne številke.

JOŽEF JAGODNIK: Nekaj krat ste omenili indice, ki so kazali na sum, da je poveljnik vzhodno Štajerske pokrajine, da bi naj, če lahko rečem precizno, opravljal posle za svoj račun ali privatno in ne vem kako bi temu rekel. Ali lahko o tem poveste kaj več kot samo sum? Ali imate kakšne bolj čvrste dokaze zakaj niste, torej v letih 1991, 1992, 1993 ko ste bili minister za obrambo z vašimi službami, ki so bile sposobne službe pripeljali teh, potrdili ali pa ovrgli te sume? Vi sedaj puščate v zraku z vašo zamenjavo naj bi se zadeva ustavila. Tako ste rekli. Jaz bi pa vendarle rad si nalil in zame in za vas in za vse nas čistega vina, če ste imeli potem povejte, če niste imeli potem ni higiensko, da ostajamo samo na ravni indicij. ...stvar pustil popolnoma odprto.

JANEZ JANŠA: Sedaj ne vem kaj je higiensko, vsekakor to ni v pristojnosti te komisije. Bo pa, če bo pač ta sklep razširjen in če se bo ugotovilo, da je, ne vem, bil poveljnik pokrajine tudi nosilec javnih pooblastil. Jaz v tem trenutku ne vem ali je bil ali ne. Kot že rečeno v času dokler sem bil jaz na ministrstvu tega suma mi nismo uspeli potrditi. Obstajajo pa materialni indici za ta sum. Prišli so z ministrstva za notranje zadeve. Mora obstajati dokumentacija o varnostni službi ministrstva za obrambo in tudi iz Hrvaške. Šlo je za navezavo med bi rekel Mariborom in Varaždinom in osebnimi znanstvi. Vprašanje katerih sredstev, ki so se pojavljali na Hrvaškem in se tudi potem prodajala in za katera se je ugotovilo, da izvirajo iz Slovenije, vendar ne iz tega uradnega kontingenta.

JOŽEF JAGODNIK: Kaj so to materialni indici? Ali je, bom bolj konkreten...

JANEZ JANŠA: .... dokument.

JOŽEF JAGODNIK: Dokument. To so materialni indici....

JANEZ JANŠA: ... to so materialni dokazi...

JOŽEF JAGODNIK: .... je gospod, ki je opravljal to službo iz Ložnice ali obstaja morda možnost, da je iz Ložnice prodal za svoj žep kakršen koli kos kakršnih koli sredstev?